

แบบจัดเก็บข้อมูลพันธุ์พืชท้องถิ่น

๑. ชื่อพืช/ชื่อสามัญ : ส้มจุก

๒. ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Citrus tangerina*

๓. ชื่อเรียกในท้องถิ่น : ส้มหัวจุก ส้มแป้นหัวจุก

๔. ชนิดพืช : ไม้ผลยืนต้นขนาดกลาง

๕. ลักษณะประจำพันธุ์ : ไม้ผลยืนต้นขนาดกลาง มีอายุยาวนานหลายปี ความสูงของลำต้นมีประมาณ ๕-๗ เมตร เป็นส้มเปลือกอ่อนที่จัดอยู่ในตระกูลเดียวกันกับส้มโชกุน และส้มเขียวหวานทั่วไป บริเวณขั้วผลจะยื่นออกมาคล้ายจุก ซึ่งแตกต่างจากส้มชนิดอื่นๆ ส้มชนิดนี้ หลังจากที่ถูกปลูกไปประมาณ ๓ ปี ส้มจุกก็จะเริ่มให้ผลผลิต โดยใช้เวลาประมาณ ๒๐ วัน นับจากเริ่มผลิดอกไปจนถึงระยะที่ดอกบาน และต่อมาอีกประมาณ ๘ เดือน ผลส้มจุกจะเริ่มแก่จนเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ เมื่อมีอายุครบ ๕ ปี มักจะให้ผลผลิตได้มากและมีคุณภาพ และจะให้ผลอย่างต่อเนื่องไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี

๖. ถิ่นกำเนิด : พืชท้องถิ่นดั้งเดิมในเขตร้อนและเขตกึ่งร้อนของทวีปเอเชีย และกลุ่มเกาะมลายู

๗. แหล่งพันธุ์ : เกษตรกรรายย่อยในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ได้นำมาปลูกครั้งแรกประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๔

๘. การปลูก/การขยายพันธุ์/การดูแลรักษา : สามารถทำได้ด้วยวิธีการเพาะเมล็ด ตัดตา และตอนกิ่ง แต่วิธีที่ได้รับความนิยมที่สุดก็คือ การตอนกิ่งจากต้นพันธุ์ที่มีความแข็งแรงสมบูรณ์ แล้วนำมาติดตาบนต้นต่อที่ได้จากการเพาะเมล็ด เพื่อป้องกันปัญหาเรื่องโรคและการเจริญเติบโตที่ไม่มีประสิทธิภาพที่จะเกิดตามมาภายหลัง

๙. การจดทะเบียนเป็นสินค้า GI (สินค้าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะแหล่งภูมิศาสตร์) : -

๑๐. การใช้ประโยชน์ : น้ำส้มใช้ดื่มแก้กระหาย เพิ่มความสดชื่นให้แก่ร่างกาย เพิ่มความกระปรี้กระเปร่า

เปลือกส้มที่แห้งแล้ว เมื่อนำไปจุดไฟจะมีกลิ่นหอมและมีคุณสมบัติในการไล่ยุง

น้ำมันหอมระเหยจากเปลือกส้มก็ช่วยให้ร่างกายรู้สึกผ่อนคลายและช่วยกระตุ้นระบบประสาทได้ดี

การเสิร์ฟเปลือกส้มคู่กับอาหารที่เป็นเนื้อสัตว์ จะช่วยในการย่อยอาหารที่มีไขมันสูงได้

๑๑. เอกสารอ้างอิง :

วิชาเกษตร. การปลูกส้มจุก. เข้าถึงได้จาก <http://www.vichakaset.com/การปลูกส้มจุก/>

๑๒. ภาพประกอบ :

ข้อมูลโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจจังหวัดชุมพร

ที่อยู่ : ๒๒/๑ ม.๖ ต.ขุนกระโทก อ.เมือง จ.ชุมพร

เว็บไซต์ : <http://www.aopdbom.doe.go.th>